

Beslutningsoplæg - Organisering af fælles klimaopgaver i Nordjylland

National Klimaalliance 2023

Det nuværende DK2020-samarbejde udløber medio 2023. KL, regionerne og Real Dania har aftalt at fortsætte samarbejdet for at gennemføre klimomstillingen og understøtte kommuner og regionernes klimaarbejde frem mod 2030.

På den måde skal samarbejdet være med til at sikre, at der sættes handling på kommunernes klimahandlingsplaner. Parterne er desuden enige om, at der igangsættes en række problemdrevede udviklingsspor, der tager afsæt i kommunernes klimahandlingsplaner.

Partnerskabsaftalen starter primo 2023 og har en varighed på 5 år.

Aftalen tager udgangspunkt i en stærk decentral forankring med en fortsættelse af de 5 geografiske organiseringer, der har været i forbindelse med udarbejdelsen af DK2020-klimahandlingsplanerne.

Hver decentral organisering har bl.a. en politisk styregruppe og et sekretariat på to medarbejdere (1 finansieres af regionen og 1 af kommunerne i fællesskab). Dette svarer til nuværende set-up i DK2020.

Derfor skal der træffes beslutning om, hvordan den organisatoriske setup skal være i Nordjylland i projektperioden.

Baggrund

Den nuværende DK-2020-indsats indgår som en del af den nordjyske Klimaambition.

Den fælles nordjyske Klimaambition har siden 2021 været rammen om de fælles strategiske indsatser i kommunernes og regionens arbejde med grøn omstilling og klima. Med Klimaambitionen gav de nordjyske kommuner og regionen hinanden håndslag på, at man ville samarbejde tættere og sikre en koordineret indsats i forhold til klima og grøn omstilling.

Under Klimaambitionens fokusområder arbejdes der - foruden DK-2020 - med flere forskellige fælles indsatser i forbindelse med den grønne omstilling, herunder bl.a. Grøn Energi Nordjylland 2040, GreenHub Denmark osv.

Som en del af udmøntningen af Klimaambitionen blev det ligeledes besluttet, at der skulle nedsættes et Politisk Dialogforum med politiske repræsentanter fra de 11 nordjyske kommuner og regionen. Forummet fungerer som netværks- og sparringorgan, der bidrager til at sikre dialog, et højt vidensniveau samt vidensdeling mellem kommuner og region inden for klima og grøn omstilling.

NOTAT

Dato: 11. januar 2023

Endelig blev det i forbindelse med Klimaambitionen aftalt, at der skal arbejdes med en revision af denne ved DK2020-projektets afslutning.

I forlængelse af den nationale DK-2020 aftale mellem KL, regionerne og Real Dania (udløber medio 2023) er parterne blevet enige om et fornyet samarbejde i form af "Klimaalliancen", som også skal understøttes af geografiske organiseringer.

I Nordjylland ønsker kommuner og region at benytte dette nationale initiativ til at sammentænke nogle af de fælles indsatser i én koordinerende indsats og organisering.¹

Nordjyske erfaringer fra det nuværende DK-2020-setup

Det nuværende DK-2020 sekretariat er tilknyttet BRN-sekretariatet og BRN-bestyrelsen er politisk styregruppe for projektet. BRN blev valgt som organisatorisk forankring, fordi det var en eksisterende organisation, hvor parterne samarbejder og der var et ledelsesmæssigt ophæng - og sammenhæng med andre klimarelaterede opgaver.

DK-2020-sekretariatet har gjort sig en række erfaringer med det nuværende set-up i projektperioden (2021-2023). Vurderingerne er følgende:

- BRN har fungeret godt som instans for projektets forankring. Det skyldes først og fremmest konstellationen, hvor Region Nordjylland og de 11 nordjyske kommuner er samlet i det samme politiske organ.
- Der har i det nuværende samarbejde været nedsat en chefsparingsgruppe bestående af fagchefer fra regionen og de tre kommuner, der bidrager med ressourcer til projektsekretariatet. Chefsparingsgruppens aktivitet har været begrænset til en årlig orientering om økonomi og drøftelse af aktivitetsplanen for det pågældende år, hvilket anses for utilstrækkeligt.
- Hidtil har der været tilknyttet 2 årsværk til projektsekretariatet. En fuldtidsansat medarbejder finansieret af Region Nordjylland. Det andet årsværk har været delt af 3 kommunale medarbejdere, der hver især har været frikøbt til at varetage specifikke fagopgaver for sekretariatet ca. 15 timer om ugen. Opdelingen på 3 medarbejdere har fungeret, men også udfordret varetagelsen af opgaven.
- Det vurderes, at der er behov for at koordinere, sammentænke og koble arbejdet med DK-2020 tættere til en række af de forskellige

¹ En direktørgruppe med repræsentanter fra kommuner og region har arbejdet med og givet input til indeværende beslutningsoplæg om organisering af fælles klimaprogaver.

En forberedelsesgruppe bestående af en repræsentant fra Region Nordjylland, BRN-sekretariatet og KKR-sekretariatet har været skrivegruppe i processen.

NOTAT

fælles nordjyske klimaindsatser/handlinger under den nordjyske Klimaambition, herunder bl.a. Klimapolitisk Dialogforum, Grøn Energi Nordjylland 2040 og Green Hub Denmark.

Dato: 11. januar 2023

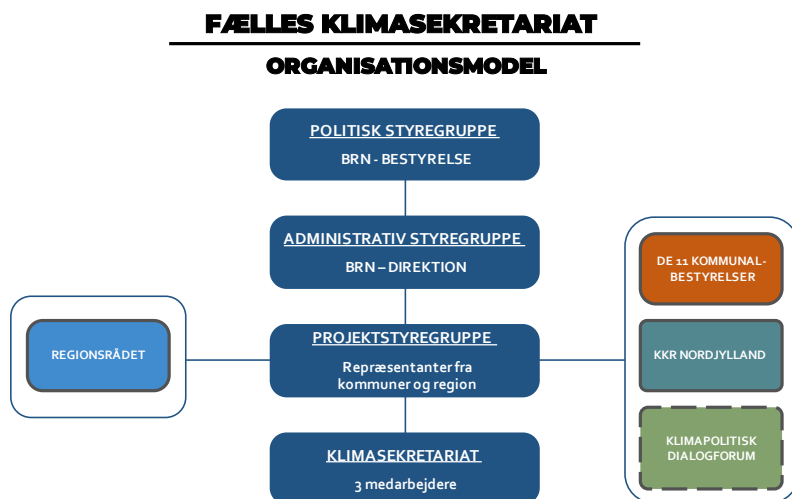
Forlag til fremadrettet organisering af fælles klimaopgaver

Der kan være flere veje at gå rent organisatorisk. I nedenstående foreslås en projektmodel, der tager højde for de erfaringer, der er gjort med den nuværende DK-2020-organisering.

Den geografiske organisering i Nordjylland tilrettelægges, så den tager højde for Klimaalliansens indhold. Organiseringen sikrer den fortsatte facilitering og koordinering af de kommunale og regionale klimaindsatser med en opgaveløsning, der er tæt på kommunernes og regionens behov.

Derudover anbefales, at sekretariatet bliver **et samlende klimasekretariat**, der - ud over arbejdet relateret til Klimapartnerskabet - interessevaretager og koordinerer for en række forskellige regionale klimaprojekter/indsatser under den nordjyske Klimaambition, herunder bl.a. Grøn Energi Nordjylland 2040, relevante indsatser fra fx Green Hub Denmark og arrangerer møderne i Klimapolitisk Dialogforum mv.

Klimasekretariatet organiseres i regi af BRN. Det overordnede ansvar for indsatsen varetages af BRN's bestyrelse og dagsordenspunkter fremlægges i BRN's ledelsessystem samt i kommunernes/regionens politiske fora. Se nedenstående organisationsdiagram.

Det bemærkes, at Klimasekretariatet er ikke et nyt sekretariat (i fysisk forstand), men en ny organisatorisk forståelse af, hvordan de nordjyske kommuner og regionen varetager de fælles klimaopgaver fremadrettet.

NOTAT

Klimasekretariatet foreslås bemandet med tre medarbejdere på fuld tid: ²

Dato: 11. januar 2023

- To medarbejdere, som følge af den nationale Klimaalliance. (Finansieret af regionen og kommunerne i fællesskab.
- En dedikeret ressource fra det fælles projekt Grøn Energi 2040 (GEN2040), som aktuelt er bemandet med én medarbejder, ansat i Regionen. Denne medarbejder foreslås at indgå i Klimasekretariatet fremadrettet for at skabe synergi og sammenhæng til arbejdet med Klimapartnerskabet og øvrige fælles indsatser.

Der er flere muligheder i forhold til **ansættelse/daglig ledelse** af medarbejderne:

- 1) At alle 3 medarbejdere ansættes i BRN og den daglige ledelse varetages i BRN-sekretariatet, således at sekretariatslederen kan disponere over medarbejdernes tid til klimarelaterede opgaver.
- 2) At de 2 medarbejdere (p.t. er ansat i Regionen) bevarer deres ansættelsesforhold, herunder reference til chef i "egen" organisation (inkl. medarbejderudviklingssamtaler mv) og har tilknytning til et klima-fagligt miljø.
At den 3. medarbejder ansættes i en kommune og har en tilknytning til et klimafagligt miljø.
- 3) At de 2 medarbejdere (p.t. er ansat i Regionen) bevarer deres ansættelsesforhold i Regionen, men ledes i det daglige af BRN-sekretariatslederen
At den 3. medarbejder ansættes i BRN og ledes af BRN-sekretariatslederen.

Ad1) Denne organisering kan give BRN kompetencer og ressourcer til at løfte de øvrige klimarelaterede opgaver i forbindelse med den politiske sagsbehandling, og opgaverne vil således indgå i den daglige ledelsesmæssige prioritering. Dette kan lykkes ved egentlig ansættelse direkte til opgaven i stedet for understøttelse med medarbejdere ansat decentralt.

Ad.2) Fordelen ved denne organisering er, at den giver medarbejderne tilknytning til et klimafagligt miljø.

Fremadrettet bør der nedsættes en mere aktiv og "nærværende" **projektstyreregruppe** end i det nuværende DK-2020-setup. For at kunne fungere som en egentlig projektstyreregruppe bør der fremadrettet være en bredere repræsentation og udarbejdes et kommissorium, der bl.a. klarlægger mødefrekvens og beslutningskompetence, herunder ansvar for projektets økonomi.

Det foreslås, at den **overordnede faglige ledelse** af Klimasekretariatet placeres i projektstyreregruppen, som bemandes med repræsentanter for kom

² Forberedelsesgruppen udarbejder jobskrivelse for de tre medarbejdere, herunder hvordan den daglige projektledelse tilrettelægges. Jobbeskrivelsen godkendes i Projektstyreregruppen.

NOTAT

Dato: 11. januar 2023

muner og region på ledelsesniveau.³ Det kan fx være to tekniske direktører og tre fagchefer fra kommuner og region.

Formanden for styregruppen skal fungere som faglig reference for klimasekretariatet. Styregruppen har, foruden det faglige og økonomiske ansvar for klimasekretariatet, ansvar for udarbejdelse af statusrapporter mv. Forberedelsesgruppen udarbejder et kommissorium for styregruppen, der godkendes i BRN.

Ud over ovenstående forventes, at Klimasekretariatet fortsat kan trække på Concito (som Realdania medfinansierer) samt at KL (centralt) i den nye Klimaalliance stiller to ekstra medarbejdere til rådighed for "de geografiske organiseringer" vedr. Klimapartnerskabsaftalen.

Opgaver og arbejdsemner i et fremtidigt fælles nordjysk klimasekretariat

Følgende emner kan på nuværende tidspunkt identificeres for et fælles klimasekretariat:

- Opgaver der kan identificeres i relation til den nationale Klimapartnerskabsaftale, der indgås mellem KL, regionerne og Realdania.
 - Foretage screening af alle nordjyske DK2020 klimaplaner og på baggrund heraf være stand til,
 - at identificere potentielle nordjyske fyrtårnsprojekter samt understøtte etablering heraf
 - at vidensdele på tværs af kommuner
 - at identificere barrierer og rammebetingelser, der besværliggør fremdriften i den nordjyske klimaindsats
- Grøn Energi Nordjylland 2040 – tovholder for og indsatser i relation hertil.
- Revision af Den Fælles Nordjyske Klimaambition –og koordinerende funktion for de fælles nordjyske klimaindsatser.
- Tilrettelæggelse af møder i Klimapolitisk Dialogforum
- Koordinerende rolle i forhold til at understøtte relevante temaerfagrupper, netværk, projekter, organisationer mv. for at sikre at de nordjyske klimatiltag understøtter hinanden
- Være i stand til at sætte kommuner i forbindelse med den specialviden de har behov og kommunikere relevant viden til samarbejdspartnere fx via nyhedsbreve
- Facilitering af temamøder/sparringsmøder mellem kommunernes klimakoordinatorer og afholde temaworkshops indenfor klima og grøn omstilling.

Økonomi

Finansiering

³ Her kan hentes inspiration fra den måde nuværende Fælleskommunale Sundhedssekretariat og Rammeaftale-sekretariat, fungerer på - med reference til en styregruppe og styregruppeformand.

NOTAT

Dato: 11. januar 2023

DK 2020-sekretariatet er i perioden 2021 til medio 2023 (2½ år) finansieret af region og kommuner, sammen med Realdania. Udgifterne til det nordjyske DK-sekretariatet beløber sig til 4 mio.kr., finansieret ligeligt af BRN og de nordjyske kommuner, svarende til en årlig udgift på 1,6 mio. kr.

BRN's andel dækker 600.000 kr. årligt i hele perioden til lønomkostninger til én fuldtidsmedarbejder, ansat i Regionen, og i alt 500.000 kr. i hele perioden til øvrige udgifter (workshops, transport, konferencer, mv.). Kommunerne finansierer ligeledes 1 årsværk (med inputs fra tre kommuner) til 600.000 kr. årligt i hele perioden samt øvrige omkostninger for 500.000 kr.

GEN 2040 foreslås integreret i det nye klimasekretariat. Aktuelt er projektet finansieret med en BRN-bevilling til Regionen på 900.000 kr. til fase 2 af projektet, samt 400.000 kr. af Regionens klimapulje og med reserverede BRN-midler til fase 3 på 860.000 kr. Fase 2 afsluttes medio 2023 med bestyrelsens behandling af strategisk energiplan 2040 samt behandling af forslag til gennemførelse af fase 3. Integration af GEN 2040 i det fremtidige arbejde med implementering af kommunernes DK 2020 handlingsplaner åbner også mulighed for synergi rent økonomisk, således at en del af midlerne til fase 3 kan indgå i finansieringen af klimasekretariatets øvrige aktiviteter..

BRN og de nordjyske kommuner har således siden 2021 disponeret 4 mio. kr. til DK-2020 og i samme periode har BRN og Regionen disponeret 2.160.000 kr. til GEN 2040. Samlet har BRN, kommunerne og Regionen således anvendt 6.160.000 kr. på de to klimaprojekter.

Budget

Det nationale partnerskab "Klima-alliancen" er aftalt for en femårig periode. Det foreslås, at klimasekretariatet finansieres fuldt ud af BRN - i første omgang med et tre-årigt budget (2. halvår 2023 - 1. halvår 2026).

Med fuld finansiering med BRN-midler anvendes en større del af BRN's budget til klimarelaterede indsatser end hidtil, samtidig med at kommunerne og regionen kan reducere eget bidrag til disse aktiviteter. Samlet set øger parterne hermed deres investering i klimaområdet de næste 3 år med i alt ca. 1,5 mio. kr.

Budget for klimasekretariatet, omkostninger og finansiering

Aktivitet	2-2023	2024	2025	1-2026	I alt
Løn, tre projektmedarbejdere	1.050.000	2.100.000	2.100.000	1.050.000	6.300.000
Workshops og konferencer	50.000	100.000	100.000	50.000	300.000
Transport	50.000	100.000	100.000	50.000	300.000
Konsulentassistance	50.000	100.000	100.000	50.000	300.000
Kontorhold	50.000	100.000	100.000	50.000	300.000
I alt	1.250.000	2.500.000	2.500.000	1.250.000	7.500.000
Finansiering					
BRN	1.250.000	2.500.000	2.500.000	1.250.000	7.500.000

Ved integration af GEN 2040 kan reserverede midler til fase 3 (860.000 kr.) overføres til budget for et nyt klimasekretariatet. Desuden forventes rest-midler fra DK 2020-sekretariatet på min. 250.000 kr.

NOTAT

Dato: 11. januar 2023

Der er aktuelt udsponerede midler på 5,7 mio. kr. i BRN i 2023 og med den aktuelle fordeling af midler for de kommende år, vil der fra 2024 være ca. 5,3 mio. kr. årligt i kategorien "fælles projektmidler" til rådighed.